

krme po takem ne stoji v nobeni primeri z njeno redovitostjo in prav to se dá veliko veliko cenejše doseči, če živini pokladamo otrobe in lanene preše. Vsa ta „Thorleyeva krma“ ni družega kot anglešk švindl, ki nam zopet kaže, kako varno je treba pri hvalisanih novih rečeh postopati, da se človek ne ogoljufa.

Poskušnje na Slapenski deželni sadje- in vinorejski šoli.

Konecletne preskušnje so bile 30. dne u. m. Deželni odbor je poslal k preskušnjam gosp. dr. Deu-a, deželnega poslanca v Postojni, kmetijsko družbo pa je zastopal Vipavski dekan preč. gosp. Jurij Grabrijan. Šole vodja gosp. R. Dolenc je izpraševal iz vinoreje in kletarstva, iz zeljenadoreje in iz sviloreje, adjunkt gosp. Žepič pa iz računstva, iz zemljemerstva, iz spisja, kemije in občnega kmetijstva. Izpraševanih učencev je bilo šest; vsi so izvrstno odgovarjali. Dva učenca, eden drugoleten, eden enoleten (ki pa mora šolo popustiti zaradi domačih razmer), sta dobila spričalo zrelosti za kmetijstvo. Občinstva, ki je prišlo poslušat, kako bodo učenci odgovarjali, bilo je mnogo; vsi so enoglasno priznavali, da sta oba učenika svoje naloge izvrstno dovršila. Hvala jima!

Zdaj je oddati 5 štipendij, za katere pa, kolikor je do zdaj znano, se je še le en sam učenec oglasil in ta iz Vipave. To je res neprijetna prikazen, da, ko so se izprva štipendije lahko oddale, se zdaj taka malomarnost kaže za to šolo, ki je vendar za poduk v umni sadje- in vinoreji mladini zelo potrebna in se je poslednja leta celó razširila še na več družih kmetijskih predmetov. Moja naloga ne more biti preiskovati vzrokov te prikazni, zakaj Vipavci, katerih jo vendar precejšnje število, ki največ kruha dobivajo iz sadje- in vinoreje in katere je slavni Matija Vrtovec še pred 30 leti spodbujal k napredku, — in zakaj naši Dolenci, katerim je tudi sadje in vino glavni pridelek, tako malo marajo za šolo, ki ima lepih učnih pripomočkov obilo, spretne učitelje, pa tudi deželo mnogo novcev stane. Preiskavanja pa je stvar vredna.

Razpis štipendije na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu poleg Vipave.

Na tej šoli z dveletnim podukom je ena štipendija z 120 gold. oddati za prihodnje šolsko leto, ki se je meseca novembra t. l. pričelo, za uboge sinove Kranjskih kmetovalcev, ki so vsaj 16 let stari in so ljudsko šolo dovršili.

Prošnje naj se do 25. novembra t. l., če mogoče, osebno izročé vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu poleg Vipave.

Od deželnega odbora Kranjskega
v Ljubljani dne 14. novembra 1878.

Naravoznanske stvari.

Glorija na Golem.

Golo 12. novembra.

O „gloriji na Golem“ naj mi dovolijo potrpežljivi bralci, poročati še to-le:

V 25. listu „Novic“ t. l. na 193. strani potrjujem, da „glorije“, ki se prikazuje le en lučaj od duhovnije — ravno na tem mestu stoji sedaj moja nova šola — ne pustim nikdar pasirati brez opazovanja. Ako se prikaže med šolskim ukom, tudi otroke vzamem saboj na to čarobno svetišče. To jesen „glorije“ ni bilo več, kot

štirikrat. Zadnja 16. oktobra prekosila je vse, kolikor sem jih videl do sedaj. V omenjenem listu povzdigoval sem krasoto polne „glorije“, to je, glorije, v kateri je opazovalčeva senca doli v megli obdana z dvema mavricama in svitlim oklepom; ta dan pa me je podučil, da „glorija“ taka še ni bila polna, kajti videl sem jo okoli 8. ure zjutraj s tremi mavricami in konečnem svitlim krogom; prva in druga bila je prav živa, tretja pa bolj blede. Še le ta „glorija“ toraj, si mislim, je polna — zares lepa, a redka prikazen!

Toraj zamorem sedaj o vseh prikaznih v spregled navesti to le različnost: Prikazuje se o ugodnih časih: 1. „glorija“ z eno mavrico, 2. „glorija“ z dvema mavricama in 3. „glorija“ s tremi mavricami. Vsaka teh zamore imeti ali polni oklep ali pa le ob stranéh začetege, kakor megla na višavo daje prostora. Kolikor megla za polni obris prenizko stoji, toliko pri vrhu tudi zmanjka oklepa; ko se vzdigne do višave oboka, sklone v vrhu se tudi oklep.

Te vrstice naj so določilno vodilo iznajdbam po družih višavah naše gorate dežele, kedar bode še kdo drug o njih poročal, pa tudi v šolske knjige prirode naj bi se hotelo pomanjkljivo domestiti, in vvrstiti v optične prikazni meteorologije, na priliko v Matičini Schödlerjevi fiziki leta 1869. v oddelku: „Svetlobne prikazni v obsegu atmosfère“ na str. 200. pred stransko številko 235. H koncu sestavka o mavrici naj bi se pojasnovalo: na pr. „glorija“ na Kordiljerih, v Škociji, na Golem itd.

Zdavno že sem želel dobiti v roke prof. dr. Prestel-ove: „Meteorologische Bilder“ in knjigo: „Wind und Wetter“, omenjeno v g. Schollmajerjevem dopisu v „Novicah“ na 18. listu 1877. leta, pa tacih reči hribovec ne dobi za vsakim leskovim grmom, toraj mi ni bilo mogoče primerjati Golske „glorije“ z enacimi prikazni po daljnem svetu. Iz lepe podobe 132. „das farbenrandige Nebelbild oder die Glorie“ v „Landwirth. Wochenblatt“-u šte. 12 leta 1877. pa posnamem to-le gotovost: da je ta slika tudi za Golsko polno „glorijo“ prava, in da, kar so Španjoli opazovali pod vodstvom Pizarovem na Kordiljerih, kar je videl Bougner na Pambamarki, in Mak Fajt v Škociji, ravno to, in ravno tako vidi in opazuje sedaj Kranjec na Golem.

Kako sem tej reči prišel na sled, utegnem v zabavo o priliki kaj povedati. *)

Lovro Mencinger Golski.

Politične stvari.

Kako se imate Bosna in Hercegovina prihodnje vladati.

Dokler se ne ve, čegava bo Bosna in Hercegovina, so pač ne more noben gotov odgovor dati na to vprašanje. Zanimivo vendar pa je izvedeti, kakošna uprava se zdaj namerja tema deželama.

Na Dunaji je posebna komisija v ministerstvu vnanjstva, kateri predsednik je baron Žvegelj (naš rojak), duša tej komisiji pa se ve da grof Andrassy, osnovala načrt prihodnje uprave v Bosni in Hercegovini. Tej komisiji nasproti stoji baron Filipovič, slavni vojskovodja v Bosni. Kar se dozda sliši, ne odbruje Filipovič osnove Dunajske komisije, in tako ste si birokracija in vojaščina popolnem navskriž.

Po poročilih časnika „Deutsche Zeit.“ zahteva baron Filipovič zá-se ali za svojega naslednika v vojaških in civilnih zadevah skoro polno moč, popolno rav-

*) Nam bo jako drago.